

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.TAR.2023/68-431
Konu: Mısır Sektörel İnceleme Heyeti Sonuç Raporu

Mersin, 20/01/2023

DUYURU

Sayın Üyemiz,

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği tarafından 7-10 Ocak 2023 tarihleri arasında narenciye sektörüne yönelik düzenlenen “Mısır Sektörel İnceleme Heyeti”ne ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı sonuç raporu yazımız ekinde yer almaktadır.

Bilgilerini rica ederim.

Mehmet Ali ERKAN
Genel Sekreter

Ek: Sonuç Raporu (10 sayfa)

7-10 OCAK 2023

MISIR SEKTÖREL İNCELEME HEYETİ

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği tarafından 7-10 Ocak 2023 tarihleri arasında, ülkemizin narenciye ürün grubunda en büyük rakiplerinden olan Mısır'a yönelik sektörel inceleme heyeti düzenlenmiştir. Heyetin amacı, mevcut rekabet ortamını ve önümüzdeki dönemlerde ülkenin üretim ve ihracat projeksiyonlarını yerinde incelemek ve edinilen bilgileri ülkemizin narenciye ihracatının gelişmesi adına üye ihracatçılarımızla paylaşmaktır.

Genel Notlar

Mısır'da birçok ihracatçı firma bulunmakta olup büyük çoğunluğu tarımsal yatırım sahasını Nil deltasındaki verimli araziler üzerinde kurmuştur. Aynı zamanda Nil Deltası dışında çöl arazisinin devlet tarafından ıslah edilmesi ile büyük ölçekli tarımsal alanlar kazanılmıştır. Genelde büyük üretici ve ihracatçı firmalar, çölden kazanılan büyük araziler üzerinde modern yatırımlar yapmışlardır. Bu araziler (10.000 dönüm üzeri arazisi olan firmalar azımsanamayacak kadar fazladır) üzerinde optimum tesisler kurulmuş olup, üretim tesislerinin hemen yanı başlarında modern tesis yatırımları yapılmıştır. Söz konusu yatırımcıların en dikkat çekici özellikleri ise hem üretici hem ihracatçı olmalarıdır. Mısır'da kendi ürünlerini üretip pazarlayan 10 kadar firmanın ülkenin narenciye ihracatı içindeki payı yaklaşık %70'tir. Heyet bu yatırımcıların en önemli 4 tanesini ziyaret etmiştir.

Ziyaret Edilen Firmalar

AGREEN: Dünyanın en büyük narenciye üretici ve ihracatçısıdır. Mevcut üretimi 250.000 ton ve yıllık toplam 180.000 ton ihracatı bulunan firma iki yıl içinde üretiminin 600.000 tona ulaşacağını öngörmektedir. Üretim artışının en büyük nedeni, sahip oldukları patates tarlalarını narenciye bahçelerine çevirmeleridir. Aktif olarak faaliyet sürdüren 4 paketleme tesisi bulunmaktadır. Önemli pazarları Suudi Arabistan, Rusya, Hollanda, Bangladeş, Hindistan, Birleşik Arap Emirlikleri, İngiltere, Çin ve Malezya'dır.

HAMA HOLDİNG/ELGEBALLY: Firmanın toplam 68.000 dönüm arazisi bulunmakta olup bu arazilerde narenciye ve zeytin üretimi yapılmaktadır. Firmanın mevcut ihracat miktarı 150.000 ton civarında olup en büyük pazarı %10 payla Rusya Federasyonu'dur. Ziyaret kapsamında Valensiya ve Honey Murcott (Mısır'a özgü çekirdekli çeşit) bahçesi, paketleme tesisi ve soğuk hava deposu incelenmiştir.

MAGRABİ AGRICULTURE (MAFA): Narenciye, marul, üzüm ve çilek (Sadece dondurulmuş) üzerine çalışmaktadır. Yıllık toplam 130.000 tonluk üretiminin 110.000 tonu narenciye ürün grubuna ait olan firma toplam üretiminin önümüzdeki dönemlerde 170.000 tona çıkacağını öngörmektedir. Mevcut koşullar altında dönüm başına 7-8 ton mandalina hasat etmektedir. Dondurulmuş çilek ve üzüm ürünlerinde en büyük ihracatçı konumunda olup toplamda 70 ülkeye ihracat yapmaktadır. Aktif faaliyet sürdürülen üç narenciye, beş de üzüm ve çilek paketleme tesisi bulunmaktadır. Tango cinsi mandalina ürünü özelinde Mısır bölgesinde ayrıcalıklı ekim hakkına sahiptir. Firmanın ana pazarı Avrupa'daki büyük süpermarketlerdir. Yıllık narenciye ihracatı 75.000 ton kadardır. Rusya ve Ukrayna ile çalışmamaktadır. Firmanın Tango bahçesi ve narenciye paketleme tesisi ziyaret edilmiştir.

DALTEX: Mısır'da W.Murcott'u eken ilk firmadır. Yoğun olarak patates ve narenciye ürünlerinin üretimi ve ticaretiyle ilgilenmektedir. Mevcut durumda 300.000 tonun üzerinde patates üretimi bulunmaktadır. Toplam 250 bin ton kadar ihracatı vardır. W.Murcott bahçesi ve paketleme tesisi incelenmiştir.

Mısır Geneli Narenciye İhracat Verileri

Ürünler	2021-2022 Sezon İhracatı	2022 2023 Sezonundan Beklentiler
Portakal	1.600.000 ton	2.000.000 ton
Mandarin	110.000 ton	220.000 ton
Limon	91.000 ton	150.000 ton
Greyfurt	22.000 ton	30.000 ton

Mevcut Durum Analizi:

- Mısır'ın Kanada'dan Avustralya'ya Çin'den Hindistan'a kadar çok geniş pazar yelpazesi bulunmaktadır. Birçok Uzak Doğu ülkesi ile Çin dahil karantina anlaşması vardır.
- Tarımsal üretimden vergi alınmamaktadır. Diğer süreçlerde vergilendirme mevcuttur (ticaret ya da ihracat). İhracat faturalarının FOB değerinin 12%'si kadar devlet

desteklemesi mevcuttur. Geçen yıl destek 8% iken bu yıl 12 %'ye çıkarılmıştır. Bununla birlikte, teşviklerde bürokrasi yok denecek kadar azdır, tescil edilen beyanname üzerinde ödeme yapılmaktadır.

- Üretici sulama için para ödememektedir.
- Ülkede bu sezon 66% devalüasyon yaşanmıştır. Elektrik fiyatları Türkiye'dekinin yarısı, mazot fiyatları ise ¼'i kadardır (Elektrik fiyatı Mısır'da 0,07 USD/kwh Türkiye'de 0,15 USD/kwh mazot fiyatı Mısır'da 0,3 USD/lt, Türkiye'de 1,2 usd/lt)
- Asgari ücret paketleme ve hasat işçileri için aylık 240 USD karşılığıdır.
- Yapılan ihracatın 90%'ı portakal çeşitlerinden oluşmaktadır (özellikle Valensiya). Bu sezon portakalda arz fazlası mevcuttur ancak aynı zamanda ürünlerde boy problemleri olduğu gözlenmiştir (küçük boy oranı fazla).
- İşçilik kesim kalitesinin oldukça iyi olduğu gözlenmiştir. Hasat edilmiş ürünlerde kesim hatası tespit edilememiştir.
- Rusya'ya her 10 konteynerda (10 konteynera kadar) 1 analiz var. Analiz maliyeti 50 USD'dir.
- Port Said limanının ana aktarma limanı olması Mısır'a büyük lojistik avantajı sağlamaktadır. Rusya pazarına erişim dışında her konuda avantajlı oldukları gözlenmiştir. Rusya Pazarı için konteyner navlunları daha yüksek ve dönem dönem yeterli miktarda konteyner bulamıyorlar. Doğu Avrupa ve Balkanlar dışındaki diğer pazarlarda lojistik açısından bizden avantajlı konumdadır.
- Kuru iklim nedeniyle ürünlerinin dayanıklılık düzeyinin yüksek olması Mısır'ın avantajları arasındadır. Devlet için tarım sektörü önceliklidir. Oluşan herhangi bir sorunun hızlıca çözülebildiği bilgisi edinilmiştir.
- En büyük 10 ihracatçının aynı zamanda büyük üreticiler olması dikkat çekicidir. Tesisler ve bahçeler iç içe olduğu için firmalar maliyet optimizasyonuna sahiptir. Aynı zamanda kalıntı ve Akdeniz Meyve Sineği sorunu bu firmaların üretimlerinde yaşanmamaktadır. Gerçek anlamda Global Gap uygulamasının görüldüğü söylenebilir.
- Mısırlı firmaların portakal üretiminde ve ihracatında doyumluğa ulaştığı ve yeni ürünlere özellikle mandalina üretimine yöneldikleri gözlenmiştir. Mandalina üretiminde 5 yıl içinde mevcut durumun 3-4 katına çıkacağı rahatlıkla söylenebilir. Limon üretiminde ise iklim etkisi nedeniyle (çiçeklenme döneminde Sahra Çölü'nden gelen sıcak hava etkisiyle) üretim kayıpları oluşmaktadır dolayısıyla üretim ve ihracattaki artışın mandalinadaki kadar olmayacağı düşünülmektedir.

